GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 88.

W NIEDZIELĘ DNIA 4. LISTOPADA 1798.

Z Paryża d. 14. Października.

Wczoray przysłał prezydent Jourdan radzie 500 następuiący list: "Gdy przez zaufanie ludu powołany byłem do ciała prawodawczego, poznałem zaraz iak mało byłem zdatny do sprawowania tak ważnego urzędu. Wszelako zachęcony waszą przychylnością, byłbym daley prawodawcze moie urzędowanie odbywał, będąc zawsze stałym w utrzymaniu wolności i konstytucyi roku 3, gdyby dyrektoryat nie był was o położeniu teraznieyszym rzeczypospolitey i o usiłowaniu nowey koalicyi do attakowania oney, uwiadomił. Doniosł wam procz tego, iż 200,000 ludzi potrzeba do poskromienia naszych nieprzyiacioł, i wyyście one uchwalili. W takim położeniu okoliczności rozumiałem, iż mogę bydź oyczyznie użytecznieyszym w armii, niż w Francuzkiey radzie; składam więc w wasze ręce wysoki ten zaszczyt, który od Francuzkiego odebrałem ludu, i ieżeli im się do tego odważył kroku, to iedynie w celu służenia rzeczypospolit użytecznie i w sposobie dogodnieyszym dla mnie.,,

Lucyan Buonaparte miał żywą mowę na pochwałę Jourdana. — Znany podskarbi Haller przybył do Paryża.

Teraźnieysza Angielska armia ma bydź na dwie armie na Angielską i Irlandzką podzielona. Pierwszą ma jenerał Moulins, drugą jenerał Kilmaine kommenderować. Włoska armia ma bydź na 3 korpusa podzielona: pierwszym wewnątrz Włoch ma kommenderować jenerał Brune, drugim przeciw Neapolowi jenerał Bernadotte, trzecim przeciw Austryi jenerał Joubert gdyby do woyny przyyść miało.

Jenerał Schauenbourg iest mianowany kommendantem w Malcie. — Batawski poseł Schimelpennik przybył do Paryża. — Jenerał Jourdan ma Reńską armią kommenderować. — Rozpuszczona tu pogłoska, iakoby Anglicy odstąpili blokady Kadyxu, nie potwierdza się.

Na publicznym balu zabrano tu wiele

młodzieży, która do armii udać się musi. — Minister nasz zagranicznych związkow oznaymił, iż wszystkie listy do niego lub do jeneralnego sekretarza i kancellaryynych szefow muszą bydź frankowane, inaczey przyięte nie będą.

Rada 500 dekretowała iuż wczoray, iż za 125 mill. będą dobra narodowe przedane.

List Obywatela Lachevardier konsula rzpltey Francuzkiey w Palermo, datowany z Neapolu pod dniem 20 września, opisuie teraźnieysze położenie Neapolu i Włoch, oraz bitwę pod Alexandryą. Kładziemy tu z niego niektóre nieznane iescze szczeguły: "Obywatel Lachevardier opisuie nayprzod przybycie swoie do Neapolu, i skłonność umysłow względem Francyi. Znayduie tu (mowi) imię Francuzow w obrzydzeniu; króla zbroiącego 80 tysięcy ludzi; gabinet niechcący odpowiadać na noty obyw: Lachaise sprawuiącego interessa Francyi; zabroniony, dla Francuzow przystęp do tego portu, nayobrazliwszą dla nas ku Anglikom przychylność; nakoniec agenci nasi codziennie spodziewaią się odebrać rozkaz do wyiazdu. Taki iest stan rzeczy w tym momencie, w którym mam żądać do Palermy paszportu. Lud Sycyliyski więcey ieszcze od tuteyszego iest przeciw nam rozdraźniony, nasze okręty są wypędzone z portow; mieszkańcy strzelaią do Francuzow lub na nich kamieniami rzucaią; żądna kokard Francuzka nie iest tam cierpiana, zgoła Francuzow tylko w Sycylii brakuie, dla uskutecznienia tam nowych nieszporow. Dnia onegdayszego przybyły tu dwa okręty, a iutro oczekuią trzeciego z Nelsonem. Patrzałem memi oczyma, iak król Neapolitański więcey niż o mil dwie na morze wyieżdżał, na spotkanie Anglikow. Dwa przybyłe okręty przywiozły nam dwoch officyerow Francuzkich, z których ieden iest kontra admirał Blanquet; obydway byli uczestnikami bitwy dnia 1, 2, i 3 sierpnia. — Następuie potym opisanie bitwy pod Alexandryą. O kwadransie na godzinę 6 rozpoczęło się strzelanie w następuiącym położeniu. Nasze 13 okretow formowały iednę linią, 6 okrętow Angielskich znaydowały się między lądem i nami, 7 zaś z strony przeciwney, czternasty przeciąwszy przez połowę naszą linią, był przyczyną, iż 6 okrętow Francuzkich przez długi czas nie mogły bydź użytemi do bitwy. Przez resztę dnia i całą noc strzelano do siebie z iak naywiększą mocą i na wystrzał pistoletu zbliżono się, a w ten czas użyto z oboiey strony wszystkich wzaiemnego zniszczenia siebie sposobow. W tym to razie admirał Brueys w głowę i rękę raniony został, atoli nieprzestawał dowodzić, gdy kula armatna przecięła go na dwoie, żył tylko kwadrans i chciał na swoim moście skonać. W krotce potym kapitan okrętu admiralskiego Obyw: Casa Bianca dawny deputowany, odłomkiem okrętu śmiertelną w głowę odebrał ranę, zapalił się potym ten wspaniały okręt, i wszystkie usiłowania na ugaszenie pożaru były daremne. Na ten czas to młody Casa Bianca 10 letnie dziecie, który od początku bitwy dawał dowody nadzwyczaynego mięztwa, niechciał się schronić na szalupę, ażeby nieopuszczać swoiego ranionego oyca, potrafił iednak położyć go na porzucony w morze maszt, którego i sam się uchwycił wraz z intendentem eskadry, gdy okręt wschod od 120

armat wysadzony na powietrze okropny wydał łoskot i w przepaść morską tych 3 nieszczęśliwych pogrążył. Jedna okolicz ność godna iest zastanowienia, to iest, iż poki okręt admiralski był w całości, poty Francuzi mieli przewagę i ieden o kręt Angielski od 74 armat uchylić swoiey bandery był przymuszony, lecz zamieszanie iakie to nieszczęście sprawiło, zabicie lub ranienie wszystkich officyerow naszych, kontra admirał Blanquet nurzaiący się w krwi swoiey przez odebraną na twarzy ranę; kapitan okrętu Franklin ciężko raniony; kapitan Dupelit Thouars i 3 inni zabici, to wszystko odmieniło postać rzeczy. W tym momencie wiele naszych okrętow bez masztow, linow, z zepsutemi armatami, stały się łupem nieprzyiaciela. Tym czasem bitwa ciągnęła się ieszcze dnia 3. między niektoremi naszemi i Angielskiemi okrętami. W tym to dniu nasi woiownicy ażeby nie poddać okrętu Timeleon spalili go, po wyratowaniu z niego ludzi. (Następuie opisanie wypadkow bitwy.) Trzy z zabranych okrętow w tak złym były stanie, iż nieprzyiaciele spalili ie w stanowisku. Wszyscy ieńcy z przyczyny niedostatku żywności na flotcie Angielskiey odesłani zostali do Alexandryi, a ta pomoc stanie się nader pożyteczną dla armii lądowey. Strata Anglikow podług własnego ich wyznania wynosi 1000 ludzi w zabitych a 1800 w ranionych, wiele ich okrętow iest w naysmutnieyszym stanie, wszystkie zaś są uszkodzone. Nieszczęśliwy wypadek tey bitwy ma dwie przyczyny, pierwsza, iż dozwolono nieprzyiaciołowi stanąć między lądem i nami, druga, a ta głownieysza, iż bitwa odprawiła się na kotwicach.

Brig Anakreon, ktory iak wiadomo, chciał Napper Tandy do Irlandyi zawieść, powrocił do Dunkierki nazad, i w drodze zabrał między innemi okrętami ieden Angielski od 400 beczek i 14 armat, ktory do Norwegi do sprzedania odesłał.

Z Brest ma wkrotce znowu wyyść eskadra. Tuteysze dzienniki mowią, iż Dumourier i inni officyerowie, ktorzy pod nim służyli, przyymą służbę Turecką, lecz to ieszcze potwierdzenia potrzebuie.

Moreau St. Mery, ktory z Ameryki do Bordeaux przybył, miał z tamtąd ważne depesze do ministra zagranicznych związkow przywieść.

Z Londynu d. 12. Października.

Lord Nelson w pisanym liście do prezydenta Londynu podziękował za udzielone mu prawo obywatelstwa miasta Londynu. Wszyscy porucznikowie pierwsi, ktorzy się w bitwie pod admirałem Nelson znaydowali, są do rangi kapitanow podwyższeni.

Podług listu z Plimut wczoray przybyła tam szczęśliwie kupiecka z Lizbony flotta od 120 żaglow pod okryciem liniowego okrętu Blendheim i szalupy Kongsfischer. Na tey flocie przybył admirał Orde. Od flotty lorda Bridport przybył tam także kutter Larcher, ktorą ostatniego piątku przy Ouesant zostawił. Lord Bridport oderwał od swoiey flotty z 9 liniowych okrętow złożoney, 4 dla wyszukania Bresteńskiey eskadry.

Wczoray przybył w 8 dni pocztowy okręt z Lizbony do Falmut. Kupiecka flotta, ktora pod okryciem fregat Argo i Pomone wyszła, stanęła tam d. 28 września. Płynąc postrzegał Francuzką eskadrę od 1 liniowego okrętu i 8 fre-

)2(

gat w 45 gradusie szerokości na zachod, ktora natychmiast bieg swoy odmieniła i ku niey zmierzała. Kapitan Reynold uszykował się przeciw niey w linii, z 2 fregattami i wschodnich Indyy okrętami, aże ostatnie dla swoiey wielkości zdawały się bydź woiennemi okrętami, zwrociła się nieprzyiacielska eskadra i w pierwszą udała się podroż. Przed odeyściem tego pocztowego okrętu nie miał ieszcze lord St. Vincent o bitwie przy Nilu żadney wiadomości, ale z ostrożności posłał maszty i inne morskie potrzeby.

O Bresteńskiey eskadrze są rożne, ale nie pewne pogłoski. Słychać było, że liniowy nasz okręt Saturnus od 74 armat po żywey bitwie zabrał 1 liniowy Francuzki okręt od 100 armat i 1 fregattę z woyskiem; lecz ta pogłoska dotąd się rownie nie potwierdziła, iako i druga, że okręty od flotty lorda Bridport zabrały Francuzką eskadrę przy kapie Clair. Podług inney pogłoski wylądowała wspomniona eskadra przy Lough Swilly do Irlandyi, i lord Cornwallis miał d. 8 z Dublina do Domegal wyiechać. Wiele iednak mniema ieszcze, że Francuzka eskadra do zachodnich Indyy poszła.

Podług ostatnich gazet z Nowegojorku umiera ieszcze we 24 godzinach 86 osób na żołciową gorączkę w Filadelfii.

Rocznica wyboru *P.* Foxa na reprezententa do parlamentu od miasta Westminster, była ostatniego czwartku od iego przyiacioł w gospodzie Shakespaer obiadem obchodzona. Znaydowało się na nim blisko 600 osòb. Między innemi zdrowiami pito zdrowie admirała Nelson i walecznych maytkow, którzy pod nim się bili. Gdy pito zdrowie P. Foxa powstał z swego siedzenia i miał długą mowę do całego zgromadzenia, w którey lubo iako prawdziwy Brytanin mowił z zwyczayny swem ogniem o zwycięztwie Nelsona i wyśmienitości Angielskiey konstytucyi, przydał wszelako przyczyny dla których w parlamencie więcey się nie odzywa." Lecz nie iest że smutno (rzekł między innym) iż ulubione nasze zdrowie *wolność* nie może bydź na cały świat rozciągnione, gdy zważemy postępowanie naszych nieprzyiacioł? Los Szwaycaryi i obeyście się z nią są nam przeszkodą, &c."

Mowią, iż P. Pitt, chce na przyszłe potrzeby stanu, nałożyć po 10 od sta opłaty od wszystkich intrat przechodzących 200 f. szt. i mowią, że plan swoy w tey mierze podał dyrektorom banku.

P. Sidney Smith otrzymał od admiralicyi przed wyiazdem swoim na śrzodziemne morze instrukcye. Niektórzy mowią, iż on na Rossyyskiey flocie służyć będzie. — Admirał Niebieskiey bandery Dalrymple umarł.

Z łobycz z zwycięztwa Nelsona rachuiąc każdy okręt zabrany Francuzom po 30,000 wyniesie 270,000 f. szt. Lord St. Vincent otrzyma z tey summy 11,250 Nelson 22,500, a każdy z 15 kapitanow flotty po 4500 f szt.

Kapitan Donall wyszedł w 3 liniowe okręty i 1 fregattę z Jarmut dla krążenia około Helweetesluis, gdzie się 5 woiennych okrętow Hollenderskich znayduie, które się z flottą w Texel chcą złączyć.

Buntownik Holt znayduie się ieszcze zawsze z swoią bandą w hrabstwie Wicklow. Stronnicy iego nie maią więcey żadnego widoku politycznego, tylko na

rabunki wychodzą i posuwaią się iuż, aż pod sam Dublin.

Gdy między naczelnikami ziednoczonych Irlandczykow i głową oppozycyi Irlandzkiego parlamentu P. Grattan nieiakie porozumiewanie się zachodziło, imię ostatniego zostało z listy taynych radcow Irlandyi wymazane. Rada miasta Cork nakazała natychmiast, iż teraznieysza tam Grattana ulica, ma się na dal Duncana ulicą nazywać.

Z Szwaycaryi d. 14. Października.

Poruszenia pomiędzy woyskami Francuzkiemi ciągle trwaią, i zdaie się, że wcale nowe rozłożenie onegoż nastąpi, wiele batalionow odebrało rozkaz udania się do Włoch. Podług listow z Koir Gryzonowie są w przedsięwzięciu w przypadku napaści, użycia wszystkich obrony i odporu środkow. Uzbraiania i inne przygotowania we wszystkich częściach tego kraiu z naywiększą odbywaią się usilnością.

Dyrektoriat posłał pod dniem 4 do ciała prawodawczego barzo obszerne poselstwo w ktorym wzywa go, do zatrudnienia się spiesznie uporządkowaniem nowego rządu, i wielu innemi przedmiotami, ktore prętkiego ukończenia wyciągaią, iako to: zniesienie dziesięcin i praw fundalnych; policya, prawa cywilne i kryminalne. Wstęp do poselstwa tego iest w tych wyrazach. Zniszczenie zdradliwych ktorzy pod rożnemi pozorami należeli do spiskow knowanych od nieprzyiacioł wolności, do rozpaczy przywodzi niechętnych wewnątrz i stronnikow dawnieyszego rządu, a niszczy nadzieie tych ktorzy rzeczpospolitą Helwecką obalić i złupiwszy ią podzielić chcieli. Lecz chociaż rzplta zwyciężyła swoich nieprzyiacioł, nieuniknęła ieszcze wszystkich grożących iey niebespieczeństw. Nowe doświadczenia są dla niey zgotowane, może to w celu wyprobowania, dzielności, odwagi i patryotyzmu iey dzieci. Zbliża się moment w ktorym przyiaciele wolności, obrońcy praw człowieka po raz ostatni wezwani będą do walczenia dzielnie. Obywatele Reprezentanci potrzeba aby rzplta okazała się w tak ogromnym położeniu, aby nieprzyiaciele wewnętrzni i zewnętrzni zamiary zakłucenia iey porzucili. ' Odpowiedź iaką rada wielka Helwecka dała na ninieysze dyrektoryatu poselstwo iest następuiąca.

Obywatele Dyrektorowie! Rada wielka spieszy się z oświadczeniem wam swego ukontentowania z poselstwa waszego pod dniem 4 b. m. Wszystkie iey członki pełne są tych uczuciow iakie was ożywiaią. Wasz patryotyzm czysty i oświecony pewnym iest zaręczeniem, że zawsze z wami połączeni do iednegoż dążyć będziem celu, to iest: pomyślności oyczyzny i iak nayw iększey sławy ludu Helweckiego. Posiadacie naszą ufność, lecz zasługuycie na nię, rownie iak i na wdzięczność ludu. Miło nam iest korzystać z tego zdarzenia dla dania wam świadectwa przed całym narodem. Szczęśliwe ukończenie ścisłego naszego przymierza z wielkim narodem, zgoda panuiąca pomiędzy naywyższemi władzami Helwecyi i do iednego dążąca celu, są naydoskonalszym zapewnieniem, iż rzplta nasza zwycięży wszystkie niebespieczeństwa iakiekolwiek iey możni nieprzyiaciele zewnętrzni, tudziesz nieukontentowani wewnątrz, przygotować mogą. Poświęceni usłudze oyczyzny offiaruimy

wam braterską rękę, i szczere zapewnienie naszych wzaiemnych życzeń."

Rada wielka na sessyi swoiey dnia 5 na wniesienie Bertholet postanowiła, iż każda sessya od tych słow rozpoczynać się będzie." *W imię naywyższey Istności prace zgromadzenia rozpoczynaią się.* Wyrok ten na sessyi dnia 8 cofnięty został.

Z Londynu d. 16. Października.

O Brestenskiey eskadrze nie mamy dotąd wiadomości pewney; wszystko co o niey wiedzieć możemy, zamyka w sobie list następuiący.

List z Cork d. 7 Października o godzinie 7 w wieczor.

" Dzisiay przybył tu Amerykański Okręt, który był od Francuzkiey eskadry wzięty, ale w oczach iey od naszey fregatty Anson nazad odbity. Kapitan tego okrętu powiada, iż napotkał Angielską eskadrę od 3 liniowych okrętow i 8 Fregat, pod admirałem Warren, a Francuzką od 1 liniowego okrętu 8 fregat i 1 kutra. Warren szedł w tę samą, gdzie nieprzyiaciel stronę; fregatta Anson także go ścigała. „

Z Limerik d. 9. Października.

" Przybyłe okręty Cesar od 80, Terrible i Superbe od 74 armat i fregaty Melpomene i Naiade, które około Finisterre krążyły, popłynęły zaraz na połnoc. Okręty te są od flotty lorda Bridport oderwane, a list z Cork zdaie się czynić podobieństwo, że admirał Warren odebrał wiadomość o Brestenskiey eskadrze i zaraz się za nią w pogoń udał.

" Nie miło nam, iż musiemy o trwałym buncie na granicach Carlow i Wexfort w Irlandyi donosić. Cała ta okolica iest w ręku buntownikow, którzy się w lasach Killoughran przechowuią, tak iż żaden pan ani chłop protestancki nie może się między Slaney i Barrow osiedzić, a nawet katolicy są często od buntownikow napadani. „

Irlandzki kanclerz lord Clare przybył do Londynu. Listy z Dublina zapewniaią, iż zamiarem iego podroży iest umowić się z tamteyszym rządem o plan złączenia Irlandyi z W. Brytanią. P. Pitt i kanclerz Irlandzki odbyli iuż z sobą kilka konferencyy. Irlandya ma iak słychać, 60 członków do niższey, a 20 do wyższey izby posłać.

Dyrektoryat Francuzki miał letki wysłać okręt do Ameryki z upoważnionym agentem, dla załatwienia iak nayspiesznicy zachodzących między obiema kraiami zatargów.

Z powodu zwycięztwa Nelsona, będzie gdy się parlament zgromadzi, w całym kraiu nabożeństwo nakazane.

Słychać, że admiralicya odebrała wiadomość, iż z Dunkierki wyszła pod żagle nowa wyprawa maiąca na sobie 1500 lądowego woyska.

Admirał Nelson odebrał od miasta Londynu kosztowną szpadę w podarunku. Ta zaś, którą po Francuzkim wice admirale Blanquet miastu przysłał, ma bydź na ratuszu w zrobioney na to szafie i opatrzoney stosownym napisem złożona. — Gdy lord St. Vincent do d. 8 września nie odebrał urzędowego rapportu o zwycięztwie Nelsona, zdaie się Francuzka potwierdzać wiadomość, że nasz okręt Leander od 50 armat, na którym się kapitan Berry z depeszami od admirała Nelson znaydował, przez Francuzki okręt Genereux zabrany został.

Więżniowie stanu w Dublinie, będą z tamtąd do Ameryki wyprowadzeni.

Podług znayduiącey się w naszych gazetach listy utraciła Francya w teraźnieyszey w woynie 250 okrętow, które w części od Anglikow zabrane i zniszczone były, lub się też zatopiły; Hollandya 49, a Hiszpania 23. Liczba zabranych i zburzonych nieprzyiacielskich okrętow wynosi 322.

W Dublinie aresztowano wydział ziednoczonych Irlandczykow. W Cork odkryto spisek do oddania tego miasta buntownikom.

Jeden z dziennikow Angielskich wyraził co następuie;

Stan P. Pichegru zawiera w sobie historyą lat wielu w iednym roku. Jenerał kommenderuiący, ambasador, prawodawca, więzień w Temple, zdrayca, wygnaniec, znowu więzień w Londynie, nakoniec zebrak.

Z Bruxelli d. 14 Października.

Nadchodzi moment, w którym młodzież na liście woienney umieszczona na mieysca swoie udać się powinna. Municypalność tuteysza z tego względu ogłosiła z wielką uroczystością dwie nowe odezwy; pierwszą niszczy wszystkie paszporta i karty obywatelskie rekwizycyonistow, w którychby wyrażone nie było, iż należą do rewizycyi, tudziesz korpus, które sobie obrali. W drugiey odezwie administracya municypalna uwiadomia rekwizycyonistow klassy pierwszey, że ich stawienie się u korpusow na krótki tylko czas przedłużone zostało, że ci którzy na czas oznaczony nie stawią się, karności woyskowey podlegać będą, i aresztem tylu dni ukarani zostaną, ile od oznaczonego czasu upłynie. Co do munduru i uzbroienia tak iedne iak drugie nie będzie rekwizycyonistom dane, aż u korpusow, do ktorych się zapisali.

Z Genui d. 6. Października.

Wiadomość o wydaniu przez Anglią woyny rzpltey Liguryyskiey wielkie tu uczyniła wrażenie, gdyż tym samym zadano ostatni cios naszemu handlowi. Zapowiadaią iuż, że flotta Angielska zbliża się dla blokowania naszego portu i zabierania wszystkich statkow któreby z niego wyyść chciały. Jenerał Francuzki Desolle ma się w krotce ztąd udać do golfu Spezzia, gdzie woyska Francuzkie są spodziewane.

Podług listow z Nicei przez miasto to przechodzi wiele woyska idącego do Włoch.

Przybyła tu znaczna liczba Francuzow zbiegłych z Marsylii przed rekwizycyą.

W naszey wielkiey radzie na dniu 3 zapadł wyrok mieszczący w sobie; Iż dyrektoryat wykonawczy iest upoważniony do zniesienia, połączenia, pomnieyszenia i przeniesienia, iakie za przyzwoite osądzi zgromadzeń duchownych płci oboyga. Dobra zwyż rzeczonych zgromadzeń ma zaraz w swoią obiąć posiadłość i oneż na rzecz narodu sprzedać. Członki tych zgromadzeń pensyą roczną, którey ilość oznaczona będzie, odbierać będą. Duchowni cudzoziemcy znayduiący się w kraiu rzeczypospolitey Liguryyskiey w dniach 15 za granicę wyiechać będą obowiązani. Wyrok ten tak wielkie poruszenie uczynił, iż obawiać się potrzeba wiel-

kich rozruchów. Wielu reprezentantów odebrali bezimienne listy, grożące im śmiercią, ież-li odmiany takowe dokonane zostaną. Wątpią ieszcze, aby rada starszych wyrok ten potwierdzić miała.

Z Neapolu d. 25. Września.

Admirał Nelson dotąd się tu znayduie; z odebraney rany pod Abukir zupełnie wyleczony został, mowi on sam, że przed Alexandryą zostawił 7 liniowych okrętow i wiele fregat.

Fałszywe tłomaczenie odezwy względem wybierania rekrutow, sprawiło w dniach tych rozruch w Portici. Mieszkańcy posunęli się aż do czynow, zamordowali plebana, tudziesz kommendanta mieyscowego, ktory gwałtownych y wyraźnie woli Krola Jmć. przeciwnych sposobow używał, dowodzcy rozruchu tego zostali aresztowani i tu przyprowadzeni. Wyrok J. K. Mści. w tych iest wyrazach: "Służba Krolewska, powszechne dobro i zbawienie oyczyzny, uczyniwszy koniecznie potrzebnym dopełnienie regimentow woyska, osoby cnotą zalecone odebrały pod dniem 24. lutego b. r. rozkaz zbierania we wszystkich prowincyach państwa znaczney liczby ochotnikow. drugim rozkazem pod dniem 20. kwietnia nakazano, aby baronowie, biskupi i kapituły, tudziesz zgromadzenia duchowne dostawiły pewną liczbę tych ochotnikow. Lecz Krol Jmć. postrzegłszy z naywiększym nieukontentowaniem zwłokę, z iaką rozkazy takowe dopełnione były, a zważywszy nagłość okoliczności niedozwalaiących dalszego spoźnienia. cząstkowe rekrutowanie zawiesił, a prętkie uformowanie we wszystkich częściach państwa milicyy prowincyonalnych nakazał. Milicye te od momentu tego wcielone będą do woyska i zostaną przy nim przez cały przeciąg czasu nadzwyczaynego uzbroienia, osobom onez składaiącym też same zaszczyty, łaski i prerogatywy &c. służą, iakie korpusom w ktorych się znaydować będą, są dozwolone. Imiona wszystkich obywateli będących w stanie noszenia broni, zacząwszy od familii naylicznieyszych zapisane będą na liście, oznaczona liczba tych milicyow na dzień 3. gotowa bydź, i zaraz na mieysce swego przeznaczenia udać się będzie powinna.

Od granic Włoskich d. 8. Października.

Gazety Włoskie donoszą iż nieodmiennie do woyny przyidzie między Francyą i Neapolem, to zaś pewną iest rzeczą, że liczba woysk Francuzkich na granicach rzeczypospolitey Rzymskiey od strony Neapolu codziennie się powiększa, na początku tego miesiąca przeszło ieszcze przez Bononią wiele batalionów woyska, które toż samo miały przeznaczenie. Podług ostatnich z Bononii listow przygotowano tam mieszkanie dla kommenderuiącego jenerała Brune, który tam codziennie iest spodziewany. Listy z Florencyi donoszą, że tam na dniu 5 zdięto herby Papiezkie, które aż do tego czasu na pałacu nuncyusza zawieszone były, i że ten prałat nie będzie iuż więcey odbierał honorow woyskowych, które mu dawniey czyniono Listy te dodaią, że na kilka dni pierwey dwor Florencki odebrał depesze od konsalatu Rzymskiego z żądaniem, aby W. Xżę uznał rzeczpospolitą Rzymską, żądanie to konsulatu iak mowią, rząd Francuzki popiera.

DODATEK

DO №. 88.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 4 LISTOPADA 1798.

Z Paryża d. 16. Października.

" Wczasie (rzekł wczoray deputowany Delbret w radzie 500) gdy woyna nie uchronią się zdaie, i dyrektoryat przymuszony będzie siły nasze za granice rzeczypospolitey wysłać, potrzeba się spodziewać, że nieprzyiaciele nasi starać się będą wznieść wewnątrz rozruchy. Naypierwszy do zapobieżenia temu sposób iest włożyć odpowiedzialność na urzędy mieyscowe. Żądam aby kommissya z 10 członkow złożona, w 10 dni przyniosła plan tego gatunku odpowiedzialności. ,, Przyięto.

Obywatel Dubois, konsul Francuzki y rzeczypospolitey w Lewancie, pisał do iednego z rady 500 pod d. 17 września z klasztoru Cotrathau, co następuie:

" Los nasz, Kochany Ziomku, iuż zadecydowany. Wyieżdżamy stosownie do fermanu, który nam wczoray był pokazany do Konstantynopola; 12 ludzi z officyerem prowadzi nas. Zapewne będziemy w 7 wieżach stali; iest to niewygodna gospoda, w którey potrzeba dłużey stać, niżeliby sobie kto życzył. Znaydziemy się tam w liczney kompanii, ieżeli wszystkich konsulow aresztować będą. ,,

Przeznaczony nasz do Konstantynopola ambassador obywatel Descorches po rozmowieniu się wprzod z Tureckim posłem i ministrem zagranicznych związkow wyiechał do Stolicy Tureckiey; ale mowią, że się tym czasem poki Tureckie ministeryum nie otworzy swych myśli, w Korfu zatrzyma. Postępowania Porty nie mogą tu poiąć, i spodziewamy się ieszcze, że z nią przyydzie do zgody. Dnia 13 był tuteyszy Turecki ambassador do ministra zagranicznych związkow wezwany, który go imieniem dyrektoryatu zapewnił, aby się rozpuszczonemi pogłoskami o losie iego osoby nietrwożył, gdyż on i osoby do iego ambassady należące będą zawsze

właściwego ich charakterowi uszanowania doznawały.

Minister marynarki pisał d. 14 t. m. następuiący list do prezydenta dyrektorya tu: " Dowiaduię się w tym momencie Obywatelu, że jenerał brygady Watrin, zawinął do Corunna, którego jenerał Hedouville z St. Domingo z depeszami do dyrektoryatu i do mnie wysłał. Wyczytałem z iednego listu iego, że Anglicy na końcu thermidora (17 sierpnia) całe prawie St. Domingo opuścili, że Jeremie i Port republicain już były woyskiem rzeczypospolitey osadzone, i że z agentem dyrektoryatu rozpoczęte już były negocyacye o opuszczenie kapu Nicola - Mole. Do tego czasu iest zapewne to ważne mieysce w ręku republikanow i żadnego więcey Anglika w całey niemasz kolonii. „

Bruix. „

Do nowey woyny co raz większe widać podobieństwo.

Z Medyolanu d. 8. Października.

Papież mieszka zawsze w klasztorze kartuzow przy Florencyi, i zdrowie iego znacznie się polepszyło. Dnia 30 Września kardynał Lorenzana poświęcił na arcy biskupa Koryntu, Xdza Spina iednego z sekretarzow Papiezkich; do ceremonii tey dopomagali mu Nuncyusz szef kancellaryi Papiezkiey i Xiądz Saloi biskup z Grosetto w Toskanii, kancellarya Papiezka iest bardzo zatrudniona pozwoleniami i łaskami duchownemi &c. Wiele familiy szlacheckich otrzymało pozwolenie iedzenia z mięsem w dni postne: wielka liczba zakonnikow, pomiędzy ktoremi wielu iest kartuzow tamteyszego klasztoru, uzyskali pozwolenie sekularyzacyi. Jenerał dywizyi Lapoipe mianowany został kommendantem woysk Francuzkich w Piemoncie na mieyscu jenerała Menard, który poszedł na kommendanta cytadelli w Turynie na mieysce jenerała Collin.

Nasze prawodawcze ciało pozwoliło użyć dyrektoryatowi na nagłe rzeczypospolitey potrzeby summy 10 mill. a procz tego upoważniło go przez ustawę do sprzedania za 30 millionow dobr Narodowych; summa ta podzielona będzie na 30 tysięcy akcyy, każda od 1000 liwrow i rozłożona na naybogatszych w rzeczypospolitey obywatelow.

Kommenderuiący jenerał Brune przybył d. 3 t. m. do Mantui dla zrewidowania tey fortecy.

Z Manheimu d. 16. Października.

Od trzech tygodni woyska Francuzkie ciągle przechodzą przez okolice nasze, i przebywszy Ren ku Szwaycaryi zmierzaią. Mowią, iż liczba 25 tysięcy woyska od armii Moguckiey następnie na to przeznaczenie użyta będzie. Listy z Bazylei donoszą, iż znaczna część woyska Francuzkiego niebawnie udać się ma do Włoch.

DONIESIENIA.

Doniesienie o nowym Dziele muzycznym w Polskim ięzyku.

Wszystkim Muzyki Amatorkom i Amatorom, uczącym się na klawikorcie, lub na tym instrumencie wydoskonalić się chcącym, podaię niżey wyrażony do wiadomości: że zamyślam do druku podać dzieło nowe, pod tytułem:

Zasady i Prawidła praktyczney Muzyki na Klawikorcie; czyli: nauka grania i wydoskonalenia się na tym instrumencie; wszędzie potrzebnemi obiaśniona przykładami.

To dzieło, przez iednego z praktycznych Muzykow, w celu przysłużenia się Publiczności i na żądanie wielu osob napisane, zawiera wszystkie fundamenta i reguły muzyki klawikortowey, z naylepszych w innych ięzykach pisanych dzieł pilnie zebrane, i łatwym do poięcia sposobem wyłuszczone.

Gdy do tych czas w Polskim ięzyku, żadnego w tey materyi pisma nie mamy; spodziewam się, iż tym chętniey od publiczności ta użyteczna książka przyięta zostanie; bo przekonany iestem, iż każdy uczący się na klawikorcie znaydzie w niey ułatwienie wszelkich w muzyce klawikortowey zachodzących trudności i sposob dobrego grania – osobliwie w niedostatku doskonałego nauczyciela. Gdy zaś wydawanie tego Dzieła – osobliwie dla znaczney w nim znaydu ącey się liczby przykładow notowych – znacznego wydatku wyciąga; trzeba mi tedy zapewnić sobie odbyt na pewną liczbę exemplarzy: proponuię więc dla większego ułatwienia onegoż, Prenumeratę złotych Polskich dwanaście na ieden exemplarz, ktora aż do końca grudnia roku tego przyymowana będzie.

Wszystkie exemplarze na pięknym białym papierze – na szarym drukować nie lubię – wydrukowane będą.

Prenumerować można: tu w Lwowie, w moiey Księgarni.
w Warszawie, u JP. Fryderyka Pfaffa.
w Krakowie, u JP. Grebla.
i u JP. Maya.
w Poznaniu, u JP. Dekiera.
w Lublinie, u W. J. X. Prefekta Typogr. JJ. XX. Trynitarzow.

***W Lwowie dnia 2. Października** 1798.*

Karol Bogusław Pfaff,
Bibliopola Akad.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicy zachodnieyi oznaymuią tym edyktem wszystkim wierzycielom zadłużoney massy Ossolińskiego: że dnia 24 sierpnia roku b. gdzie wierzyciele, podług cytacyi pod dniem 18 czerwca r. b. daney oświadczyć się powinni byli, czy przestaią na Oszacowaniu dobr Ossolina iuż uczynionym, czyli też innego żądaią? żadney prawie zmianki w tey mierze nieuczyniono: Idzie za tym że po upłynionym terminie do dania deklaracyi wyznaczonym, oszacowanie w dobrach Ossolinie z przyległościami uczynione od wierzycielow przyięte, mieysce mieć powinno. W Krakowie dnia 24 Października 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi.
Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem wszystkim wierzycielom zadłużoney massy Ossolińskiego: że oszacowanie dobr Chrzanowa z przyległościami komornikowi Krakowskiemu Panu Rottermundowi z przywołaniem znaiących się dobr detaksatorow Pana Rocha Grabowskiego i Pana Teodora Gnoińskiego, zlecono, i że taż delakracya dnia 10 grudnia r. b. w tychże dobrach swoy początek weźmie. Przy którym to Akcie, podług § 99, 100, i 101go ordynacyi sadowey, wolno iest wierzycielom bespieczeństwo na dobrach maiącym, podług upodobania znaydować się, i detaksatorom uwagi podawać, detaksacya iednak rzeczonych dobr na dniu wyznaczonym nawet w ich niebytności zacznie się, i w dniach następnych kontynuowana będzie. W Krakowie dnia 24 Października 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi.
Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krak. zachodniey Galicyi oznaymuią tym edyktem *Panom* Wacławowi i Piotrowi Rudnickim braciom: że Pan Jan Karra Siedlewski u sądow tych, o exekucyą do dobr Niedarczowa i Klonowce końcem zaspokoienia summy 5000 zł. Pol: na nich żałobę podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie obżałowani zostaią, lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, imże Panom Rudnickim patrona tuteyszego Jędrzeia Bema z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proces ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony zostanie, oni przeto edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby d. 10go grudnia r. bieżącego o godzinie 9tey z rana do procesu ustnego sami staneli, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakonice innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż w przeciwnym razie, wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, sami sobie przypisać winni będą tak bowiem C. K. praw opiewaią.

Jozef de Nikorowicz.
Piekarski.
Jozef de Cronenfels.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 17 października 1798.
Elsner.

C. K. Sady szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem wszystkim, do ktorych należy: że Kazimierz Korytowski dnia 28 listopada 1791 roku z tym się rozstał światem, i że maiątek iego 20541 zł: 19 gr: pol:. Długi zaś 13,810 7 i poł gro: pol: wynoszą.

Każdemu tedy, kto do tego dziedzictwa iakie prawo mieć może, szczegulniey zaś Jozefowi, Woyciechowi i Jakubowi Korytowskim zmarłego braciom rodzonym, ktorych mieysce bawienia się nie iest wiadome, Edyktem niniejszym zaleca się: ażeby deklaracyą swoię (czy dziedzictwo po Kazmierzu Korytowskim bez warunku, czyli też z dobrodzieystwem prawa i inwentarza, obiać, lub wyrzec się go wolą) w przeciągu roku 1 i niedziel 6 do tuteyszych C. K. sadow podali; gdyż w przeciwnym razie za wyrzekaiących się dziedzictwa będą uważani, i toż dziedzictwo, tym, ktorzy się zgłoszą podług prawa cywilnego część II. rozdziału 18 przyznane zostanie. W Krakowie dnia 27 września 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
Weinman, sekr:

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuią tym Edyktem *Panu* Janowi Jozefowi Mietelskiemu: że Pan Franciszek Kietliński u tych sądow o oddanie summy 7000 zł: pol: z prowizyą z powodu kontraktu arędownego dobr Siemiradza żałobę na niego podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Lecz, że sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż *Panu* Mietelskiemu patrona tuteyszego *Pana* Bełdowskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proces ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 15 Grudnia 1798 r. o godzinie 9 zrana sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi, gdyż w przeciwnym razie podług C. K. praw opiewu, wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, sam sobie przypisać winien będzie.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C, K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod, d. 12 Września 1798.
Weinman, sekretarz.